

Dzimumu līdztiesības komitejas 36.sēde

PROTOKOLS Nr. 8

Rīgā, Zoom platformā plkst. 14.00

2022. gada 5. oktobrī

Sēdi vada:

Ingus Alliks, Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) valsts sekretārs, Dzimumu līdztiesības komitejas (turpmāk - Komiteja) vadītājs

Sēdē piedalās:

Undīne Andersone-Krūmiņa, Ārlietu ministrijas Starptautisko organizāciju un cilvēktiesību departamenta Cilvēktiesību nodaļas trešā sekretāre

Elīza Brūklēna, biedrības “Latvijas Jaunatnes padome” valdes locekle

Lauris Bokišs, biedrības ģimenes atbalstam ”Tēvi” loceklis

Agnese Gaile, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

Inete Ielīte, biedrības “Latvijas Bērnu forums” valdes priekšsēdētāja

Anete Ilves, Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas juridiskā padomniece

Karīna Javtušenko (aizvieto Daci Helmani), biedrības “Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts” korporatīvo attiecību vadītāja

Pēteris Leiškals, biedrības “Latvijas Darba devēju konfederācija” sociālās drošības eksperts

Ina Lenca, biedrības “Centrs MARTA” politikas koordinatore

Ilze Matusa, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Cilvēkresursu politikas nodaļas konsultante

Daina Mežecka, Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja Latvijā padomniece

Valērija Muižniece-Briede, Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Veselības veicināšanas un atkarību profilakses nodaļas vecākā eksperte

Linda Naudiša, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente

Ainars Nābels-Šneiders, Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta vecākais referents

Kristīne Pakārkle, Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas juridiskā padomniece

Simona Pētersone, Satiksmes ministrijas Attīstības un finanšu plānošanas departamenta Stratēģiskās plānošanas un finanšu nodaļas vecākā referente

Sandris Rāgs, Tieslietu ministrijas Cilvēktiesību departamenta Vispārējo cilvēktiesību nodaļas jurists

Agnese Zarīte, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja konsultante

Žanete Zvaigzne, Finanšu ministrijas Budžeta politikas attīstības departamenta Budžeta metodoloģijas nodaļas vadītāja vietniece

Uzaicinātie dalībnieki:

Ina Elksne, LM Starptautiskās sadarbības un ES politikas departamenta direktora vietniece

Gundars Ignats, LM Starptautiskās sadarbības un ES politikas departamenta vecākais eksperts

Diāna Jakaite, LM Valsts sekretāra vietniece

Kristiāna Kalniņa, Tieslietu ministrijas Krimināltiesību departamenta juriste

Līga Klemere, LM Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departaments

Nauris Kozuliņš, LM Starptautiskās sadarbības un ES politikas departamenta vecākais eksperts

Ilze Kurme, LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore

Aiva Mišina, LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākā eksperte

Kalvis Okmanis, Centrālās Statistikas pārvaldes Sociālās statistikas metodoloģijas daļas vecākais eksperts

Māra Vīksne, LM Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta vecākā eksperte

Sēdē nepiedalās:

Līga Bāriņa, arodbiedrības “Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” biedre, Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja vietniece

Dace Helmane, biedrības “Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts” valdes locekle

Edīte Kalniņa, biedrības “Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls” valdes priekšsēdētāja

Elita Kresse, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” padomniece ārējo sakaru jautājumos

Linda Romele, arodbiedrības “Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” eksperte izglītības, nodarbinātības un sociālajos jautājumos

Eva Selga, Latvijas personāla vadīšanas asociācijas valdes priekšsēdētāja

Maija Strazdiņa, Aizsardzības ministrijas Struktūras un militārā personāla attīstības plānošanas nodaļas vecākā referente

Inta Šusta, Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte

Agnese Zīle-Veisberga, Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta vecākā eksperte

Sēdi protokolē:

Ieva Juhņeviča, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

1. Darba kārtības apspriešana.

I. Alliks iepazīstina ar sēdes darba kārtību un jautā, vai Komitejas locekļiem ir kādi papildinājumi piedāvātajai darba kārtībai. Iebildumi vai priekšlikumi par darba kārtības papildināšanu vai maiņu netiek saņemti, tādēļ Komitejas vadītājs aicina sākt Dzimumu līdztiesības sēdi.

Vienojas:

apstiprināt darba kārtību.

2. OECD darbs un aktualitātes dzimumu līdztiesības jomā

Labklājības ministrijas Starptautiskās sadarbības un ES politikas departamenta vecākais eksperts Gundars Ignats sniedz prezentāciju par aktivitātēm un aktuālo informāciju par OECD darbu dzimumu līdztiesības jomā, norādot, ka dzimumu līdztiesības jautājumi organizācijas darbā ir horizontāli.

G. Ignats informē, ka OECD Ministru Padome ir apstiprinājusi divas rekomendācijas dzimumu līdztiesības jomā: Rekomendāciju par dzimumu līdztiesību izglītībā, nodarbinātībā un uzņēmējdarbībā (2013) un Rekomendāciju par dzimumu līdztiesību publiskajā pārvaldē (2015). Regulāri notiek rekomendāciju monitorings un ziņošana par to ieviešanas progresu. 2022. gadā tika iesniegts otrais ziņojums par rekomendāciju ieviešanas progresu. OECD valstīs kopumā ir redzamas pozitīvas izmaiņas saistībā ar vīriešu aktīvāku paternitātes un bērna kopšanas atvaļinājuma izmantošanu, vienlīdzīgas darba samaksas veicināšanā, piekļuvei elastīgām darba formām. Kā galveni izaicinājumi tiek minēti augstāki mācību pārtraukšanas rādītāji zēniem, joprojām vērojama ar dzimumu saistītu stereotipu ietekme uz karjeras un izglītības izvēli, kā arī OECD uzsver, ka būtu nepieciešams uzlabot sieviešu līdzdalības rādītājus

nodarbinātībā, nodrošinot pieejamus bērnu aprūpes un pieskatīšanas pakalpojumus, kā arī veicinot tēvu iesaisti bērnu aprūpē.

OECD ir arī publicējusi Ziņojumu par algu pārskatāmības instrumentiem, kas analizē četrus atalgojuma pārskatāmības instrumentu veidus. Papildus OECD ir arī aktualizējusi jautājumu par vardarbības pret sievietēm mazināšanu – šobrīd tiek izstrādāts visaptverošs izvērtējums par dalībvalstu atbalsta mehānismiem, kas ir pieejami ar dzimumu saistītas vardarbības upuriem. Ziņojums par šo tēmu būs pieejams 2023. gadā.

Visi OECD pētījumi ir pieejami tiešsaistes bibliotēkā (<https://www.oecd-ilibrary.org/>) un vairāk par OECD darbu dzimumu līdztiesības jomā ir OECD portālā (<https://www.oecd.org/gender/>).

Pēc prezentācijas I. Ielīte vaicā, kā šīs OECD rekomendācijas Labklājības ministrija plāno ieviest? I. Ielītes ieskatā šobrīd, salīdzinot ar citām OECD dalībvalstīm, nav plānoti plaši, visaptveroši pasākumi dzimumu līdztiesības jomā.

Komitejas vadītājs norāda, ka šobrīd nav atsevišķa plāna specifiski OECD rekomendāciju ieviešanai, taču valdībā ir apstiprināts “Plāns sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju veicināšanai 2021.- 2023. gadam”. Tāpat OECD rekomendācijās skartie jautājumi ir ietverti arī Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027.gadam.

G. Ignats norāda, ka jautājumi par dzimumu līdztiesību netiek skatīti tikai darba tirgus un sociālās politikas kontekstā, tādēļ pozitīvi ir vērtējams darbs un informācijas apkopošana OECD pētījumu ietvaros par dzimumu līdztiesības dimensiju citu ministriju pārstāvētajās jomās kā, piemēram, vides aizsardzība.

I. Ielīte norāda, ka vēlētos sniegt ieteikumu par nākamā gada Dzimumu līdztiesības komitejas darba plānu, norādot, ka būtu nepieciešams iekļaut jautājumu par finanšu pratības un dzimumu līdztiesības aspektiem. Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls ir gatavs par šo tēmu sniegt ziņojumu, kā arī priekšlikumus.

Sniegtās prezentācijas pēc sanāksmes tiks ievietotas LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

3. Informācija par Centrālās statistikas pārvaldes veiktā apsekojuma “Vardarbības izplatība Latvijā” rezultātiem

Centrālās statistikas pārvaldes Sociālās statistikas metodoloģijas daļas vecākais eksperts K. Okmanis sniedz prezentāciju par Centrālās statistikas pārvaldes veiktā apsekojuma “Vardarbības izplatība Latvijā” rezultātiem.

K. Okmanis norāda, ka darbs pie aptaujas sākās 2017. gadā, kad *Eurostat* izveidoja speciālo darba grupu metodoloģijas izstrādei. 2018. gadā norisinājās pirmā pilota aptauja ar 550 respondentiem, kuri atbildēja uz aptaujas jautājumiem, un 2020. gadā tika uzsākts darbs pie pilnas aptaujas. 2022. gada 19. augustā tika publicēti aptaujas rezultāti. Aptaujā kopumā aptaujāti 6269 respondenti – 3941 sieviete un 2328 vīrieši (atbildētība apmēram 60%).

Aptaujā tika apskatītas tādas tēmas kā starppersonu vardarbība (partnera vardarbība, vardarbība māsaiņniecībā, vardarbība no personām, kas nav partneri), seksuāla uzmākšanās darbavietā, vardarbība bērībā, vajāšana, vardarbības uztvere un informētība par palīdzību cietušajiem. Kontekstā ar partnera vardarbību tika apskatīti dažādi vardarbības veidi – psiholoģiskā vardarbība un fiziskā vardarbība. Papildus K. Okmanis informē par metodoloģiskajiem apsvērumiem, lai noskaidrotu vardarbības izplatību (vardarbības skrīninga jautājumi).

Saistībā ar statistikas datiem tika norādīts, ka sievietes pamatā cieš no atkārtotas vardarbības no savu partneru puses, kā arī biežāk norāda uz paliekošām fiziskām un emocionālām sekām. Vīrieši pārsvarā cieš no vardarbības no personām, kas nav partneri. Partneru vardarbības kontekstā vīrieši pamatā ir cietuši no psiholoģiskās vardarbības, taču šis rādītājs ir zemāks nekā sievietēm.

Runājot par seksuālu uzmākšanos darba vietā, K. Okmanis komitejas dalībņiekus iepazīstina ar skrīninga jautājumiem šī vardarbības veida atpazīšanai. Tiek norādīts, ka par seksuālu uzmākšanos darba vietā aptaujas ietvaros vairāk ziņo sievietes vecumā no 18 līdz 29 gadiem. Vīrieši vairāk pieredz aizskarošu komentāru izteikšanu par izskatu un privāto dzīvi, savukārt sievietes vairāk pieredz biedējošu vai pārlieku ciešu vērošanu, seksuāla rakstura joku stāstīšanu, kā arī tiešu un nevēlamu fizisku kontaktu.

Vardarbības bērībā (līdz 15 gadu vecumam) tēma ietver emocionālo un fizisko vardarbību no vecāku puses, kā arī seksuālo vardarbību no jebkuras personas. Ļoti mazs respondentu skaits atzīmēja, ka ir cietuši tieši no seksuālās vardarbības.

I. Ielīte vaicā, kad būs iespējams apskatīt salīdzinājumus ar citām Eiropas valstīm? Papildus I. Ielīte norāda, ka būtu nepieciešams arī iegūt datus par citām vardarbības formām, piemēram, par vardarbību transportā, kā arī par tā saucamo *upskirting* un *kibervardarbību*. K. Okmanis norāda, ka, gatavojot apsekojumu, pirmajās darba grupās tika piesaistīta eksperte no Apvienotās Karalistes, kura ieteica anketā fokusēties uz vardarbības veidiem, kas būtu saistāmi ar kriminālu pārkāpumu, tādēļ atsevišķi vardarbības veidi šajā apsekojumā netika apskatīti. Konteksta ar kibervardarbību K. Okmanis norāda, ka noteikti aspekti tika skatīti jautājumos par seksuālu uzmākšanos un vajāšanu.

A. Gaile jautā par informētības aspektiem – vai norādītie dati par informētības līmeni ir attiecināmi uz cilvēkiem, kas ir cietuši no vardarbības vai arī uz visām personām kopumā? K. Okmanis norāda, ka tās ir personas, kas ir sniegušas atbildi, ka ir cietušas no vardarbības anketas ietvaros. Papildus A. Gaile vaicā, kuras Eiropas valstis ir vēl veikušas šādu apsekojumu? K. Okmanis norāda, ka rezultāti būs no visām valstīm, bet

saistībā ar tām valstīm, kuras nepiekrita veikt šo pētījumu no saviem vai no ES līdzekļiem, šos pētījumus mazākā apmērā veiks Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE) un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA). Valstis, par kurām zināms, kas ir veikušas šo apsekojumu ir Slovēnija, Horvātija, Polija, Portugāle, Spānija.

Sniegtās prezentācijas pēc sanāksmes tiks ievietotas LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

4. Eiropas Komisijas direktīvas priekšlikums par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu. Informācija par Latvijas nostāju

Komitejas vadītājs informē, ka 2022. gadā Eiropas Komisija nāca klajā ar priekšlikumu direktīvai par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu (turpmāk – Direktīva). Kā atbildīgās ministrijas par šo direktīvu ir noteiktas Labklājības un Tieslietu ministrijas, savstarpēji dalot atbildības par konkrētām direktīvas priekšlikuma sadaļām. Šobrīd Latvijas pozīcijas par direktīvas priekšlikumu ir saskaņotas starp institūcijām, taču valdībā vēl nav apstiprinātas.

Labklājības ministrijas Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore I. Kurme sniedz prezentāciju par Labklājības ministrijas nostāju par LM jomas jautājumiem Direktīvas kontekstā.

I. Kurme skaidro Direktīvas mērķi – mazināt vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē visā ES, nosakot kriminālatbildību un sankcijas par šiem nodarījumiem, kā arī stiprinot cietušo aizsardzību, pieeju tiesu iestādēm, kā arī sekmējot prevencijas pasākumus un sadarbības koordināciju.

LM kompetences jautājumi direktīvas ietvarā ir Direktīvas 4. nodaļa “Atbalsts cietušajiem”, 5. nodaļa “Prevencija” un 6. nodaļa “Koordinācija un sadarbība”. Nozīmīgs aspekts ir arī vienota vardarbības datu metodoloģiskā ietvara ieviešana visās dalībvalstīs, kas paredzētu, ka reizi piecos gados tiek veikta plaša esošās situācijas izpēte pēc vienotas metodoloģiskas pieejas visās dalībvalstīs.

I. Kurme norāda, ka Latvijas pozīcijas ietvaros patreiz Latvija kopumā atbalsta priekšlikumu un tā mērķus. LM ir veikusi un turpina veikt uzlabojumus vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē mazināšanas jomā, ieviešot tūlītēju aizsardzību cietušajiem vardarbības brīdī, kā arī pilnveidojot atbalsta un rehabilitācijas iespējas.

Direktīvas kontekstā īpaši pozitīvi tiek vērtēta specializētu pakalpojumu ieviešana sievietēm, kas cietušas no vardarbības, veidojot vienotu pakalpojumu kopumu, kas ir pieejams arī reģionos, kā arī prasību par regulāru un sistemātisku speciālistu

izglītošanu. Atbalstāma ir arī preventīvo pasākumu īstenošana, kas ietver izpratnes veicināšanas kampaņas, pētniecības un izglītības programmas, u.c. aktivitātes. Papildus LM pozitīvi vērtē arī izglītības pasākumu attīstīšanu, visaptverošu un koordinētu pieeju valsts politikai šajā jomā, kā arī jautājuma par kibervardarbību aktualizēšanu Direktīvas ietvaros.

Vienlaikus piesardzīgi tiek vērtēta prasība vienā no krīzes centriem, kurā tiek sniegta palīdzība seksuālā vardarbība cietušajiem, palīdzēt saglabāt un dokumentēt pierādījumus. Būtu nepieciešams nodrošināt, ka pašu pierādījumu ievākšanu nodrošina atbilstoši speciālisti, kuru atrašanās šādā upuru palīdzības centrā nav nepieciešama. Tāpat piesardzīgi tiek vērtēta specializēta atbalsta dienesta izveide atbalsta un palīdzības pakalpojumu pieejamībai, kas sevī ietver nosūtīšanu uz medicīniskajām kriminālistikas ekspertīzēm. Šobrīd Latvijā krīzes centriem nav pilnvaru personu sūtīt uz medicīniskajām kriminālistikas ekspertīzēm.

I. Kurme norāda, ka piesardzīgi tiek arī vērtēts priekšlikums, kurš nosaka detalizētu riska grupu uzskaitījumu – šādam uzskaitījumam nebūtu jābūt iekļautam direktīvas priekšlikuma tekstā, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgo situāciju. Šobrīd LM arī piesardzīgi raugās uz atsevišķas oficiālas struktūras izveidi, kas ir atbildīga par politikas un pasākumu koordinēšanu, īstenošanu, pārraudzību un izvērtēšanu. Šobrīd Latvijā nav noteikta viena atsevišķa institūcija, kura ir atbildīga kopumā par vardarbības jautājumu koordinēšanu.

Sanāksmes turpinājumā Tieslietu ministrijas Krimināltiesību departamenta juriste Kristiāna Kalniņa sniedz pārskatu par Tieslietu ministrijas nostāju saistībā ar Tieslietu ministrijas atbildības jautājumiem. Tieslietu ministrija Direktīvas kontekstā ir atbildīga par jautājumiem, kas ir ietverti Direktīvas 2. un 3. nodaļā. Otrā nodaļa attiecas uz noteikumiem par minimālajiem standartiem par noziedzīgiem nodarījumiem sodu definēšanai. K. Kalniņa norāda, ka attiecībā uz šo direktīvas priekšlikuma nodaļu, par pamatu ir ņemts Stambulas konvencijas noziedzīgo nodarījumu ietvars.

Attiecībā uz situāciju Latvijā K. Kalniņa norāda, ka Latvijā krimināltiesiskā aizsardzība pret vardarbību pret sievietēm un ģimenē jau ir iekļauta Krimināllikumā. Tāpat arī Kriminālprocesa likumā atbilstoši Cietušo direktīvai cietušās sievietes ir atzīstamas par īpaši aizsargājamām. Latvija ir faktiski pārņēmusi visus Stambulas konvencijā paredzēto krimināltiesisko regulējumu.

Kontekstā ar 2. nodaļu Latvijas pozīcijā ir ietverta nostāja, ka Latvija kopumā atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu, tomēr ir jāņem vērā tas, ka ir veikts juridiski nekorekts teksta formulējums un pastāv bažas par juridisko pamatu. Saistībā ar šiem aspektiem Latvija ir norādījusi, ka izsaka iebildumus. Tieslietu ministrijas ieskatā lielākā daļa priekšlikuma teksta ir neskaidri definēta. Līdzīga nostāja ir arī citām ES dalībvalstīm. Šobrīd Eiropas Komisija nav spējusi atbildēt uz visiem dalībvalstu jautājumiem.

K. Kalniņa informē, ka viens no lielākajiem iebildumiem ne tikai Latvijai, bet arī citām dalībvalstīm, ir priekšlikuma juridiskais pamats. Komisija ir lūgusi Komisijas Juridiskajam birojam sniegt atzinumu oktobra beigū sanāksmē. Vienlaikus Latvijai ir

arī iebildumi attiecībā uz izteiktu uzsvāru likšanu uz kibernoziēgumiem. Latvija ir uzdevusi jautājumu, kādēļ direktīvas ietvaros ir jāparedz vajāšana kibervidē, bet nav paredzēta vajāšana dzīvē. Tieslietu ministrijas ieskatā Direktīvās priekšlikumā būtu jāievēro Stambulas konvencijas pieeja, neizšķirot noziēguma vidi.

Saistībā ar priekšlikuma 3. nodaļu K. Kalniņa norāda, ka Tieslietu ministrija šeit ir uzņēmusies koordinējošo lomu, jo šīs nodaļas jautājumi aptver dažādu ministriju kompetences. Idejiski Tieslietu ministrija atbalsta visus pantus, taču šobrīd regulējums ir visai neskaidrs.

K. Okmanis norāda, ka šajā direktīvā ir iekļauti arī noteikumi, kas ir saistīti ar statistikas jomu – vardarbības apsekojuma veikšana un administratīvo datu apkopošana. Runājot par apsekojuma veikšanu, Centrālā statistikas pārvalde ir gatava veikt atkārtotu apsekojumu, taču šajā kontekstā būtu nepieciešams pasūtījums. Papildus K. Okmanis min, ka šobrīd statistikas ietvaros ir grūti savākt statistikas datus par noziedzīgiem nodarījumiem kibervidē, jo statistika tiek apkopota, ņemot vērā Krimināllikumu.

Sniegtās prezentācijas pēc sanāksmes tiks ievietotas LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

5. Citi jautājumi

Komitejas vadītājs informē, ka sadaļā “Citi jautājumi” Labklājības ministrijai ir paredzēti divi informatīvi punkti.

Komitejas vadītājs informē, ka 2022. gada 7. jūnijā Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome panāca provizorisku politisku vienošanos par Direktīvu, lai veicinātu līdzsvarotāku dzimumu pārstāvību biržā kotēto uzņēmumu valdēs. Biržā kotētiem uzņēmumiem būtu jātiecas līdz 2026. gadam panākt, ka vismaz 40% no amatiem, kuri paredzēti direktoriem bez izpildpilnvarām, ieņemt nepietiekami pārstāvētā dzimuma pārstāvji. Ja dalībvalstis izvēlas jaunus noteikumus piemērot gan direktoriem ar izpildpilnvarām, gan direktoriem bez izpildpilnvarām, sasniedzamais mērķrādītājs ir 33%. Paredzams, ka direktīva tiks pieņemta Eiropas Parlamentā līdz 2022. gada beigām. Attiecīgi dalībvalstīm divu gadu laikā būs jāpārņem direktīvas prasības nacionālajos tiesību aktos.

Papildus Komitejas vadītājs informē, ka Eiropas Savienības Augsta līmeņa darba grupas par dzimumu līdztiesību pēdējā sanāksmē Eiropas Komisija informēja dalībvalstis par šogad pieņemto Direktīvu 2022/542, kas ietver iespēju dalībvalstīm samazināt PVN likmi arī sievietu higiēnas precēm. Vairākas dalībvalstis jau piemēro vai plāno ieviest šo risinājumu. Labklājības ministrijas ekspertu skatījumā šī ir atbalstāma iniciatīva, tādēļ par to tika informētas Veselības ministrija un Finanšu ministrija. Veselības ministrija atbalsta šo iespēju, savukārt Finanšu ministrija informēja, ka, ņemot vērā valsts budžeta iespējas un prioritātes, šobrīd nav plānots

samazināt pievienotās vērtības nodokļa likmi sieviešu higiēnas precēm. Komitejas vadītājs norāda, ka saistībā ar šo jautājuma risinājumu, iespējams, būtu nepieciešamas tālākas diskusijas. Vienlaikus ir skaidrs, ka šāds risinājums ir ļoti komplekss, ņemot vērā, ka šī diskusija skar nodokļu politiku.

I.Ielīte norāda, ka ir bijušas sarunas par šo tematu ar Veselības ministrijas un Labklājības ministrijas pārstāvjiem, jo ir gadījumi, kad meitenes nevar apmeklēt skolu higiēnas preču trūkuma dēļ. I. Ielīte pauž viedokli, ka PVN likmes samazināšana būtu vienīgais risinājums šai problēmai. Iespējams, būtu jāmeklē risinājumi, kā iekļaut šīs preces pārtikas un higiēnas preču pakās nabadzības riskam pakļautajām personām.

P. Leiškalns pievienojas, ka risinājums trūcīgākajām personu grupām šobrīd būtu vispiemērotākais.

D. Mežecka informē, ka tuvojas kārtējais pieteikumu iesniegšanas termiņš pieredzes apmaiņas vizītēm ar Ziemeļvalstīm un Baltijas valstīm. Nākamais iesniegšanas termiņš ir 31. oktobris. 2023. gadā iesniegšanas termiņš būs 30. marts. Konkrētajai programmai ir ļoti ērti pieteikt gan starpinstitūciju, gan starpnozaru tēmas un vizītes. Pieteikties var gan valsts iestādes, gan pašvaldību iestādes.

Komitejas vadītājs jautā, vai kādam vēl ir kas piebilstams sadaļā "Citi jautājumi?". Ja nav, Komitejas sanākums tiek slēgts. Komitejas vadītājs informē, ka nākamā Dzimumu līdztiesības komitejas sēde ir plānota decembrī.

Papildus Komitejas vadītājs lūdz Komitejas locekļus apdomāt priekšlikumus nākamā gada provizoriskajam Komitejas darba plānam un iesūtīt tos **līdz š.g. 16. novembrim** uz Komitejas oficiālo e-pastu. Decembra sanāksmē tiks skatīts Komitejas 2023. gada provizoriskais darba plāns.

Sanākumi slēdz plkst. 15:35

Sanāksmes vadītājs

*Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko
parakstu un satur laika zīmogu*

I. Alliks